

Onderwerp Windverkenning verdiepend onderzoek

Steller A.Hamstra

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06 27097922

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 27-05-2020

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In 2018 heeft uw raad de Routekaart vastgesteld. Daarin is beschreven hoe de ambitie kan worden gerealiseerd om in 2035 CO2 neutraal te zijn. Op het onderdeel duurzame opwek is naast zon en warmte vastgelegd dat we streven naar 36 megawatt windenergie in de gemeente. In de concept Regionale energiestrategie is dit onderdeel ook als bouwsteen meegenomen in het bod. In 2018 heeft uw raad de kaders vastgesteld waaraan windenergieprojecten moeten voldoen. Naast de locaties is daarin aangegeven dat intensief overleg met omwonenden van groot belang is. In 2019 heeft het college uw opdracht uitgevoerd door een verkenning te starten in de gebieden Roodehaan en Westpoort. U bent daarvan eind 2019 en begin 2020 via een brief in kennis gesteld.

In deze brief wordt u op de hoogte gesteld van de voortgang van beide gebiedsverkenningen. We beschrijven de stappen die we hebben georganiseerd met inwoners en direct omwonenden. We rapporteren over de verschillende onderzoeken die zijn uitgevoerd en geven de financiële uitkomsten van de verkenning. Voor een aantal onderdelen is nader onderzoek gewenst. Als deze zijn afgerond wordt aan uw raad voorgelegd of en hoe windturbines te realiseren zijn in beide gebieden.

Participatie en omgevingswensen

We hebben in oktober 2019 met Grunneger Power (GP) en de Natuur- en Milieufederatie Groningen (NMF) het Windplatform opgericht. Dit platform heeft gedurende het traject meegedacht en meegewerkt in de verschillende onderzoeken. Via beide organisaties hebben we een bredere betrokkenheid van inwoners en belangengroepen georganiseerd. Beide organisaties zijn tevreden over het traject en positief over de uitkomsten. Binnen GP is enthousiasme voor het ontwikkelen van wind voor en door inwoners. De

achterban van de NMF wil graag eerst alle feiten op tafel voordat ze een inhoudelijk standpunt innemen over wind. Wel is er enige discussie over de eventuele ecologische gevolgen.

We zijn de verkenning gestart met het persoonlijk bezoeken van ongeveer 200 huishoudens in de zichtlocaties rondom de twee gebieden. Ongeveer de helft van de bewoners was thuis, de andere helft hebben we via een brief op de hoogte gebracht. Daarnaast hebben wij iedereen binnen 1500 meter van de zoekgebieden, ongeveer 6000 huishoudens, een brief gestuurd. In de gesprekken en de brieven hebben we bewoners uitgenodigd voor informatieavonden die in oktober 2019 zijn georganiseerd. Ook is een enquête gehouden door de Rijksuniversiteit onder omwonenden in de eerste ring (500 meter) en tweede ring (1500 meter) door te vragen naar hun mening en voorwaarden voor windenergie in hun omgeving. Verder is door het Inwonerspanel van de gemeente een peiling gehouden over windenergie.

Op de informatieavonden is toegelicht hoe het traject eruit ziet en zijn bewoners uitgenodigd deel te nemen aan twee klankbordgroepen, van elk gebied een groep. Van november 2019 tot en met januari 2020 zijn de twee klankbordgroepen aan het werk gegaan. Er is onder meer een excursie georganiseerd naar de Eemshaven waar beide groepen samen hebben gesproken met “ervaringsdeskundigen” in Oudeschip. Verder hebben de klankbordgroepen de verschillende onderzoeken begeleidt en zijn werkgroepen bezig geweest met ecologie, geluid, landschappelijke inpassing en de businesscase. Medio januari is een tweede ronde informatieavonden gehouden waar belangstellenden op de hoogte zijn gebracht van de voortgang.

Het onderzoeksgedeelte is in maart geëindigd, net voor het uitbreken van de corona-crisis, met twee informatieavonden. In samenwerking met GP en de NMF ontwikkelden we een magazine met daarin de voorlopige resultaten van de windverkenning (zie bijlage). Deze eerste versie, die wij de 80% versie noemen, is gedeeld met belangstellenden. In dit magazine hebben we een groot deel van de klankbordgroepleden geïnterviewd om de persoonlijke kant van windenergie, zowel voors als tegens, te delen. U ziet als bijlage de uiteindelijke versie.

Als laatste is in maart/april 2020 een tweede enquêteronde gehouden door de Rijksuniversiteit en heeft het Inwonerspanel nogmaals inwoners bevraagd.

Uit de enquêtes onder inwoners van de gemeente Groningen blijkt dat er een breed draagvlak is voor Windenergie. Hier is het merendeel voorstander voor het gebruiken van duurzame, schone energie. We zien echter ook dat hoe dicht men bij de mogelijke windmolens woont, hoe lager de acceptatiegraad van de windmolen is. Dit past in het landelijk beeld waar de acceptatiegraad vergelijkbaar is. In het gebied tot 500 meter is men het in beide gebieden overwegend eens met de stelling dat de windmolens nooit acceptabel zijn. De mening in de 1500 meter zone ligt in het midden. Er werd aangegeven dat

betrokkenheid in de besluitvorming vooral gewenst is op het vlak of er wel of niet molens moeten komen. Bewoners willen graag vraagstukken bespreken zoals andere mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie, zoals compacte kerncentrales bijvoorbeeld in combinatie met waterstof. Respondenten zijn het erover eens dat er compensaties moeten komen. Compensatie in het geval van waardevermindering van huizen is het meest acceptabel. Ook wordt een vast jaarlijks bedrag en het verduurzamen van huizen als redelijk acceptabel gezien.

Tenslotte zijn de effecten van de windmolens op de bedrijvigheid onderzocht. Veelal grotere bedrijven zien kansen om hun bedrijfsvoering te vergroenen en zien duurzame energie als kans voor een groen imago. Aan de andere kant zien bedrijven het ook als een mogelijke bron van overlast, zoals bijvoorbeeld campings in de omgeving. Een onderzoek in de gemeente Emmen laat echter zien dat toerisme slechts zeer beperkt reageert op de aanwezigheid van windparken. Het grootste deel van de toeristen zegt geen bezwaar te hebben tegen de aanwezigheid van windparken.

Ruimtelijk

Naast het hierboven beschreven participatietraject met een bredere groep inwoners en de (directe) omwonenden van de zoeklocaties, hebben we onderzoek gedaan naar slagschaduw, geluid, gezondheid, landschappelijke inpassing, effecten op bedrijvigheid, planschade en de financiële opbrengsten van windmolens. Ook is een start gemaakt met het ecologisch onderzoek. Hieronder een beknopte beschrijving van de onderzoeken. In het magazine is uitgebreidere informatie beschikbaar.

- Op basis van deze verkenning zijn ruimtelijk en technisch drie windmolens op Westpoort en zes windmolens op Roodehaan/Stainkoel'n haalbaar. Daarmee wordt ruim 22MW vermogen opgewekt die duurzame stroom kunnen leveren aan ruim 17.000 huishoudens in de gemeente Groningen. Met de molens wordt jaarlijks 35.000 ton CO2 bespaard
- De maximale tiphoogte van de windmolens ivm luchthaven Eelde is op Westpoort 135 meter en op Roodehaan/Stainkoel'n 150 meter. We gaan nader turbulentie-onderzoek uitvoeren om uit te wijzen of de maximale tiphoogte op Westpoort ook naar 150 meter kan.
- Met de slagschaduw op de woningen voldoen we aan de wettelijke normen. Met een korte stilstand van de windmolens kan slagschaduw op woningen zelfs in zijn geheel voorkomen worden tegen een opbrengstverlies van maximaal 1% per windmolen.
- Omdat de windmolens bij stedelijk gebied staan moet rekening gehouden worden met een verplichting tot obstakelverlichting, zodat naderende vliegtuigen ze beter kunnen zien. Er zijn diverse mogelijkheden om deze overlast te voorkomen.

- Aansluiting op het elektriciteitsnetwerk vormt naar verwachting geen belemmering voor het leveren van windstroom aan het net in de toekomst.
- In Westpoort staan twee woningen binnen de geluidscontouren. Dit betekent dat gekozen moet worden voor nog stillere turbines dan nu berekend
- Windmolens hebben op de meeste locaties een geringe invloed op de totale geluidsbelasting. De totale geluidsbelasting is in beide gebieden al relatief hoog, onder meer door verkeersgeluid van de A7 en industriegeluid. De provincie hanteert een norm voor geluidshinder. Deze norm wordt hier niet overschreden. De GGD hanteert ook een eigen norm voor geluidshinder. In Westpoort en op sommige locaties bij Roodehaan ligt het geluidsniveau in de huidige situatie boven deze norm.
- Voor gezondheidseffecten van windmolens is de GGD gevraagd een analyse te maken van reeds uitgevoerde onderzoeken elders. Uit deze analyse blijkt geen bewijs voor schadelijke gezondheidseffecten.
- Het ecologisch onderzoek dat we uitgevoerd hebben, heeft inzicht gegeven in de aanwezige natuurwaarden. Dit onderzoek is mede gedaan om uitvoering te geven aan de motie “Beter tien vogels in de lucht dan één op de wieken” zoals aangenomen tijdens de besluitvorming van het beleidskader. Omdat beide gebieden in directe nabijheid liggen van waardevolle en beschermde natuurwaarden is er aanvullend onderzoek nodig naar de te verwachten effecten van de windmolens op deze ecologische waarden.

Financiën

Een windmolen is kostbaar, maar levert ook duurzame elektriciteit en daarmee geld op. Na verrekening van de voorbereidings- en bouwkosten, onderhoud en afschrijvingen leveren windmolens van het onderzochte formaat jaarlijks per molen zo'n € 100.000,- op. Voor de negen ingetekende molens vertegenwoordigt dit een serieus jaarlijks bedrag. Uw raad heeft eerder besloten dat een eerlijk deel van die opbrengst ten goede moet komen aan betrokkenen en omgeving. Dit gaan we verder onderzoeken in de vervolgfase.

Op het gebied van geluidsreductie zijn er mogelijkheden. Ook kan vanuit de exploitatie de eventuele waardedaling van de woningen worden gecompenseerd en kunnen woningen worden verduurzaamd. Daarom ligt het voor de hand windparken niet te laten exploiteren door (uitsluitend) commerciële partijen. Er blijven dan drie manieren voor exploitatie over. De gemeente kan exploiteren, een energiecoöperatie van omwonenden, of een mix van beide. In het verdere proces zal de optimale mix hiervan met bewoners worden besproken.

Vervolg

Concluderend kan gesteld worden dat we via een intensief traject veel informatie over beide gebieden hebben opgehaald. Ruimtelijk en financieel ziet het er kansrijk uit. Ook is het participatieproces goed verlopen. Wel leven er nog belangrijke vragen bij omwonenden. Het is van belang om nog een aantal onderzoeken te verdiepen alvorens een besluit aan u voor te leggen (hoogtebeperking, ecologie en koppelkansen omwonenden). Via deze brief wordt u op de hoogte gebracht van het besluit van het college van B&W om verder te gaan met het ecologisch onderzoek en voor het opstellen van een turbulentieonderzoek op Westpoort. Met de klankbordgroepen zullen de verdere voorwaarden voor ontwikkeling zoals het benutten van de koppelkansen en de manier van exploitatie verder worden besproken. Ook zal het collegebesluit worden voorgelegd aan het college van Gedeputeerde Staten.

Eind dit jaar verwachten we u een voorstel te kunnen voorleggen over alle uitkomsten. Bij een vervolg, zal de planologische vergunningsfase worden ingegaan, onder andere een mer-beoordeling en verder alle noodzakelijke onderzoeken. Het duurt dan ook nog diverse jaren voordat de molens er eventueel komen te staan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

loco-burgemeester,
Roeland van der Schaaf

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.